

Vagyonosodási vizsgálatok

Mit jelent, hogy „megszűnnek a vagyonosodási vizsgálatok”?

Ez csak egy nagyon felszínes – szinte bulvársajtó szintű – hír volt, mert a valóság ennél sokkal árnyaltabb!

A 2016. január 1-től bevezetett változás lényege abban áll, hogy egy normál ellenőrzésben vagyongyarapodási, életviteli kiadások miatti becslést már nem alkalmazhat az adóhatóság csak abban az esetben, ha meghatározott esetben az adózóval szemben büntető eljárás indult. A meghatározott esetek alatt az Art.-nak a Btk-ra való hivatkozását kell érteni. (Art = Adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény; Btk = Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény)

Ennek alapján: XXXVI fejezet - A VAGYON ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

- Lopás
- Rongálás
- Sikasztás
- Csalás
- Gazdasági csalás
- Információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás
- Hűtlen kezelés
- Hanyag kezelés
- Jogtalan elsajátítás
- Orgazdaság
- Jármű önkényes elvétele
- Uzsora-bűncselekmény

XXXVIII fejezet - A PÉNZ- ÉS BÉLYEGFORGALOM BIZTONSÁGA ELLENI BŰNCSELEKMÉNYEK

- Pénzhamisítás
- Pénzhamisítás elősegítése
- Bélyeghamisítás
- Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisítása
- Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés
- Készpénz-helyettesítő fizetési eszköz hamisításának elősegítése

XXXIX fejezet - A KÖLTSÉGVETÉST KÁROSÍTÓ BŰNCSELEKMÉNYEK

- Társadalombiztosítási, szociális vagy más jóléti juttatással visszaélés
- Költségvetési csalás
- A költségvetési csaláshoz kapcsolódó felügyeleti vagy ellenőrzési kötelezettség elmulasztása
- Jövedékkel visszaélés elősegítése

XL fejezet - PÉNZMOSÁS

- Pénzmosás
- A pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása

XLI fejezet - A GAZDÁLKODÁS RENDJÉT SÉRTŐ BŰNCSELEKMÉNYEK

- A számvitel rendjének megsértése
- Csődbűncselekmény
- Feljelentés elmulasztása a felszámolási eljárásban
- Tartozás fedezetének elvonása
- Engedély nélküli nemzetközi kereskedelmi tevékenység
- Saját tőke csorbítása
- Jogosulatlan pénzügyi tevékenység
- Gazdasági adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása
- Bennfentes kereskedelem
- Tőkebefektetési csalás
- Piramisjáték szervezése
- Gazdasági titok megsértése

A törvényváltozás indoklása szerint is „csak” a fenti bűncselekményeknél van helye vagyonosodási vizsgálatnak.

(Könyvelőként sem árt tisztában lenni a fenti bűncselekmények terminológiájával, illetve szankcióival – bár minden könyvelő abban reménykedik, hogy ügyfelével kapcsolatosan soha sem kell megismerkednie a fogalmakkal.)

Fontos azonban látni, hogy sok dolog változatlanul él!

- Továbbra is lehet személyi jövedelemadózást érintő vizsgálatokra, hiszen az szja egy adónem, amelyben lehetnek vélelmek (és tények) adóelkerülésre.
- Továbbra is része az adóhatóság fegyvertárának az Art-ben megfogalmazott adónem ellenőrzése keretében végezhető becslés intézményét, s ez a módszer továbbra is alkalmazható magánszemély adózókra, illetve szja adónemre.

Ezek után jogos a kérdés, hogy akkor mi változott?

A változás lényege, hogy az adóhatóság már nem alkalmazhat becslést a magánszemélyek adóellenőrzésében azzal az indokkal, hogy az adózó bevallott jövedelme nincs arányban az életvitelére fordított kiadásaival vagy vagyonának gyarapodásával.

De

- egyéb esetekben alkalmazhat becslést,
- a bevallott bevételeinek a teljeskörűségét vizsgálhatja illetve
- rákérdezhet a kiadásainak (nagyértékű eszközök vásárlása, tagi kölcsön nyújtása, tőkeemelés) forrására, fedezetére.

A témával kapcsolatban ajánlom dr. Szabó Tibor, ügyvéd, adószakértőnek az Önadózó c. újság 2016/06 számában megjelent – Vagyonos vizsgálatok – lesznek-e még? című – cikkét, illetve abban megfogalmazott, a bevételek eltitkolásával kapcsolatos figyelemfelhívását.

„Az ilyen ügyekben alkalmazott legsúlyosabb szabály is változatlan – ezt sem helyezte hatályon kívül a jogalkotó: ha az adóhatóság bevétel-eltitkolást állapít meg, az adóbírság mértéke az adóhiány 200 %-a (Art. 170.§/1/). És még csak nem is az egyre csökkenő kulcsú személyi jövedelemadó lesz a legnagyobb bírságalap, hanem az Szja törvény szerinti egyéb jövedelem utána fizetendő 27 %-os egészségügyi hozzájárulás.”

A számviteli és adózási szakemberek rendszeresen igyekeznek ügyfeleiknek világossá tenni a változások lényegét, illetve felhívni a figyelmet a kockázatokra. De mindennek ellenére a teljes gazdálkodásért, illetve – ha ilyen előfordul, akkor – a jogszabályi kereteken kívüli ügyletekért az adózók a felelősek.